

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ สำนักงานกฎหมาย งานบริหารงานทั่วไป โทร ๑๑๓๑ - ๒

ที่ อว ๐๖๕๑.๑๑๕(๑)/๒๗๓

วันที่ ๒๕ มีนาคม ๒๕๖๙

เรื่อง ชักซ้อมแนวปฏิบัติและขั้นตอนการเสนอร่างกฎหมาย ข้อบังคับ ระเบียบ และประกาศของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลตะวันออก

เรียน หัวหน้าหน่วยงานภายในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลตะวันออก

ด้วยสำนักงานกฎหมาย ได้จัดทำแนวปฏิบัติและขั้นตอนการเสนอร่างกฎหมาย ข้อบังคับ ระเบียบ และประกาศของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลตะวันออก ตามหนังสือสำนักงานกฎหมาย ด่วนที่สุด ที่ อว ๐๖๕๑.๑๑๕(๑)/๒๕๘ ลงวันที่ ๒๓ มีนาคม ๒๕๖๙ ซึ่งอธิการบดีได้ให้ความเห็นชอบแนวปฏิบัติดังกล่าวแล้ว เมื่อวันที่ ๒๔ มีนาคม ๒๕๖๙ นั้น

สำนักงานกฎหมายได้ตรวจสอบและพบว่า ในทางปฏิบัติที่ผ่านมา หน่วยงานภายในมหาวิทยาลัยยังขาดความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับกระบวนการและขั้นตอนการเสนอร่างข้อบังคับ ระเบียบ และประกาศ ซึ่งปรากฏให้เห็นใน ๒ ลักษณะ กล่าวคือ

ลักษณะที่หนึ่ง หน่วยงานเสนอร่างข้อบังคับ ระเบียบ หรือประกาศเข้าสู่คณะกรรมการกฎหมายและร่างข้อบังคับโดยตรง โดยยังมีได้ผ่านกระบวนการกลั่นกรองจากที่ประชุมคณะกรรมการบริหารมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลตะวันออกก่อน

ลักษณะที่สอง หน่วยงานที่ทำหน้าที่เป็นฝ่ายเลขานุการของคณะกรรมการระดับนโยบาย ซึ่งสภามหาวิทยาลัยหรืออธิการบดีแต่งตั้งขึ้น เพื่อกำกับดูแลหรือบริหารงานในด้านใดด้านหนึ่งเป็นการเฉพาะ ไม่ว่าจะเป็นคณะกรรมการบริหารงานบุคคลประจำมหาวิทยาลัย คณะกรรมการการเงินและทรัพย์สินประจำมหาวิทยาลัย สภาวิชาการ หรือคณะกรรมการอื่นในทำนองเดียวกัน เมื่อคณะกรรมการดังกล่าวมีมติในเรื่องใดแล้ว หน่วยงานเลขานุการกลับมิได้นำเรื่องเสนอต่ออธิการบดีเพื่อพิจารณาสั่งการ ก่อนส่งเรื่องเข้าสู่คณะกรรมการกฎหมายและร่างข้อบังคับ

พฤติการณ์ทั้งสองลักษณะดังกล่าว ส่งผลให้กระบวนการออกข้อบังคับ ระเบียบ และประกาศของมหาวิทยาลัยเกิดความล่าช้า ขาดความเป็นระเบียบ และไม่เป็นมาตรฐานเดียวกัน สำนักงานกฎหมาย ในฐานะหน่วยงานที่รับผิดชอบด้านการจัดการงานกฎหมายของมหาวิทยาลัย จึงเห็นสมควรกำหนดแนวปฏิบัติ และขั้นตอนการเสนอร่างข้อบังคับ ระเบียบ และประกาศให้มีความชัดเจนและเป็นมาตรฐานเดียวกัน เพื่อให้การดำเนินงานด้านร่างกฎหมายของมหาวิทยาลัยเป็นไปอย่างถูกต้อง มีระเบียบ โปร่งใส

และตรวจสอบ ...

และตรวจสอบได้ตามหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีในการนี้ สำนักงานกฎหมายจึงขอชักชวนแนวปฏิบัติ และขั้นตอนการเสนอร่างข้อบังคับ ระเบียบ และประกาศ โดยแบ่งออกเป็น ๒ ประเภท ตามที่มาของเรื่อง ดังนี้

ประเภทที่ ๑ เรื่องที่เสนอจากหน่วยงานภายในมหาวิทยาลัย

หน่วยงานภายในมหาวิทยาลัย ได้แก่ คณะ วิทยาลัย สำนัก กอง ศูนย์ สถาบัน และหน่วยงาน ในกำกับของมหาวิทยาลัย ที่ประสงค์จะเสนอให้มีการออก แก้ไขเพิ่มเติม หรือยกเลิกข้อบังคับ ระเบียบ หรือประกาศ ให้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ ๑ การจัดทำเรื่องและกำหนดหลักการและเหตุผลในระดับหน่วยงาน

ให้หน่วยงานเจ้าของเรื่องดำเนินการศึกษาและรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้อง เพื่อกำหนดหลักการ เหตุผล และความจำเป็นในการออก แก้ไขเพิ่มเติม หรือยกเลิกข้อบังคับ ระเบียบ หรือประกาศ นั้น รวมทั้งดำเนินการยกร่างเบื้องต้นเพื่อประกอบการพิจารณา และจัดเตรียมเอกสารประกอบการเสนอเรื่อง ให้ครบถ้วน ประกอบด้วย

- (๑) บันทึกข้อความนำเสนอ
- (๒) บันทึกหลักการและเหตุผล
- (๓) ร่างข้อบังคับ ระเบียบ หรือประกาศ (ฉบับเบื้องต้น)
- (๔) บทบัญญัติของกฎหมายแม่บทที่เกี่ยวข้อง

เมื่อดำเนินการดังกล่าวแล้วเสร็จ ให้หัวหน้าหน่วยงานตรวจสอบความถูกต้องและความจำเป็น ของเรื่อง หากเห็นชอบให้ลงนามในบันทึกข้อความนำเสนอ และส่งเรื่องพร้อมเอกสารประกอบทั้งหมด ไปยังสำนักงานกฎหมาย เพื่อตรวจสอบความครบถ้วนของเอกสารและให้ความเห็นเบื้องต้นทางกฎหมาย ก่อนดำเนินการบรรจุเรื่องเป็นวาระการประชุมคณะกรรมการบริหารมหาวิทยาลัยในลำดับต่อไป

ขั้นตอนที่ ๒ การเสนอเรื่องเข้าที่ประชุมคณะกรรมการบริหารมหาวิทยาลัยฯ เพื่อพิจารณา รับหลักการ

ในการประชุมคณะกรรมการบริหารมหาวิทยาลัย ให้หน่วยงานเจ้าของเรื่องจัดส่งผู้แทน ที่มีความรู้ความเข้าใจในเรื่องนั้นเข้าร่วมประชุม เพื่อชี้แจงและตอบข้อซักถาม คณะกรรมการบริหาร มหาวิทยาลัยจะพิจารณาก่อนรองความจำเป็น ความเหมาะสม และหลักการของร่างดังกล่าว หากคณะกรรมการมีมติเห็นชอบในหลักการ ให้สำนักงานอธิการบดีในฐานะฝ่ายเลขานุการของ คณะกรรมการบริหารมหาวิทยาลัยจัดทำรายงานการประชุมและสรุปมติ แจ้งให้หน่วยงานเจ้าของเรื่องทราบ เพื่อดำเนินการเสนอเรื่องต่ออธิการบดีตามขั้นตอนที่ ๓ ต่อไป หากคณะกรรมการมีมติไม่เห็นชอบหรือ ให้แก้ไขเพิ่มเติม ให้หน่วยงานเจ้าของเรื่องดำเนินการปรับปรุงแก้ไขให้ครบถ้วน ตามความเห็นของ คณะกรรมการ และดำเนินการใหม่ตั้งแต่ขั้นตอนที่ ๑

ขั้นตอนที่ ๓ การนำเสนออธิการบดีเพื่อพิจารณาสั่งการ

เมื่อคณะกรรมการบริหารมหาวิทยาลัยมีมติเห็นชอบในหลักการแล้ว ให้หน่วยงานเจ้าของเรื่องจัดทำบันทึกข้อความพร้อมแนบร่างข้อบังคับ ระเบียบ หรือประกาศ และเอกสารที่เกี่ยวข้องทั้งหมดเสนอต่ออธิการบดี เพื่อพิจารณาสั่งการ

อธิการบดีจะพิจารณาตรวจสอบหลักการและเหตุผลของร่างดังกล่าว หากเห็นชอบจะมีคำสั่งให้สำนักงานกฎหมายในฐานะฝ่ายเลขานุการของคณะกรรมการกฎหมายและร่างข้อบังคับ ดำเนินการบรรจุเรื่องเข้าสู่ที่ประชุมคณะกรรมการกฎหมายและร่างข้อบังคับต่อไป

ประเภทที่ ๒ เรื่องที่เสนอจากคณะกรรมการระดับนโยบายของมหาวิทยาลัย

เรื่องที่มีที่มาจากคณะกรรมการซึ่งสภามหาวิทยาลัยหรืออธิการบดีแต่งตั้งขึ้น เพื่อทำหน้าที่กำกับดูแลหรือบริหารงานในด้านใดด้านหนึ่งเป็นการเฉพาะ ไม่ว่าจะเป็นคณะกรรมการบริหารงานบุคคล ประจำมหาวิทยาลัย คณะกรรมการการเงินและทรัพย์สินประจำมหาวิทยาลัย สภาวิชาการ หรือคณะกรรมการอื่นในทำนองเดียวกัน ให้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ ๑ การพิจารณาและมีมติของคณะกรรมการระดับนโยบาย

ให้คณะกรรมการระดับนโยบายแต่ละคณะดำเนินการพิจารณาร่างข้อบังคับ ระเบียบ หรือประกาศในขอบเขตอำนาจหน้าที่ของตน ซึ่งอาจเริ่มต้นจากการเสนอเรื่องของคณะกรรมการเอง หรือจากการรับเรื่องที่หน่วยงานภายในเสนอผ่านมาตามสายงานก็ได้

เมื่อที่ประชุมได้พิจารณาและมีมติเห็นชอบในหลักการแล้ว ให้หน่วยงานที่ทำหน้าที่เป็นฝ่ายเลขานุการของคณะกรรมการนั้น จัดทำรายงานการประชุมพร้อมสรุปมติอย่างชัดเจน และจัดเตรียมร่างข้อบังคับ ระเบียบ หรือประกาศพร้อมเอกสารที่เกี่ยวข้องให้ครบถ้วน เพื่อนำเสนออธิการบดีในลำดับต่อไป

ขั้นตอนที่ ๒ การเสนอเรื่องต่ออธิการบดีเพื่อพิจารณาสั่งการ

เมื่อคณะกรรมการระดับนโยบายมีมติเห็นชอบในหลักการแล้ว ให้หน่วยงานที่ทำหน้าที่เป็นฝ่ายเลขานุการของคณะกรรมการนั้น จัดทำบันทึกข้อความพร้อมแนบร่างข้อบังคับ ระเบียบ หรือประกาศ และเอกสารที่เกี่ยวข้องทั้งหมด เสนอต่ออธิการบดีเพื่อพิจารณาสั่งการ โดยอธิการบดีจะพิจารณาตรวจสอบหลักการและเหตุผลของร่างดังกล่าว หากเห็นชอบจะมีคำสั่งให้สำนักงานกฎหมายในฐานะฝ่ายเลขานุการของคณะกรรมการกฎหมายและร่างข้อบังคับ ดำเนินการบรรจุเรื่องเข้าสู่ที่ประชุมคณะกรรมการกฎหมายและร่างข้อบังคับต่อไป

ทั้งนี้ เมื่อคณะกรรมการระดับนโยบายมีมติเห็นชอบในหลักการแล้ว ให้ถือว่าเรื่องนั้นได้ผ่านการกลั่นกรองและรับหลักการในระดับคณะกรรมการผู้เชี่ยวชาญเป็นที่เรียบร้อยแล้ว จึงไม่จำเป็นต้องนำเสนอเรื่องต่อที่ประชุมคณะกรรมการบริหารมหาวิทยาลัยซ้ำอีก อย่างไรก็ตาม อธิการบดีในฐานะผู้บริหารสูงสุดของมหาวิทยาลัยยังคงมีดุลพินิจในการพิจารณาสั่งให้ดำเนินการต่อหรือให้ทบทวนเรื่องใดก็ได้ ตามที่เห็นสมควร

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และถือปฏิบัติตั้งแต่บัดนี้ เป็นต้นไป

(นายธีราช บัวรอด)

นิติกร ปฏิบัติการ รักษาการแทน

ผู้อำนวยการสำนักงานกฎหมาย

เรื่อง 258 โปรดพิจารณาเห็นชอบแนวปฏิบัติและขั้นตอนการ เสนอร่างกฎหมาย ข้อยกเว้น ระเบียบ และประกาศของ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลตะวันออก

ชื่อผู้ส่ง : สารบรรณ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลตะวันออก
ออก (นางสาวอัจฉรีภรณ์ เผือกพ่อง)

วันที่ส่ง : 25/3/2569 13:08:23

เลขที่เอกสาร : อว.0651.115(1)/258

ระดับชั้นความลับ : ปกติ

ประเภทเอกสาร : หนังสือภายใน

วันที่เอกสาร : 23/03/2569

เรียน : อธิการบดีมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลตะวันออก

จาก : สำนักงานกฎหมาย

เจ้าของเอกสาร : สำนักงานกฎหมาย (นางสาวธีราพร คำแปล)

วันที่สร้าง : 23/3/2569 9:20:01

หมายเหตุ : ไม่ระบุ

สำนักงานกฎหมาย	
เลขที่รับ :	สำนักงาน กฎหมาย11550/2569
วันที่รับ :	25/3/2569 13:09:37

ข้อความแนบท้าย / สั่งการ

เห็นชอบ

มอบตามเสนอ

นายฤกษ์ชัย ฟูประทีปศิริ

24/3/2569 22:57:54

เรียน อธิการบดี

หน่วยงาน ที่เกี่ยวข้อง ได้ตรวจสอบข้อเท็จจริง ขั้นตอนการพิจารณา และกฎหมาย ระเบียบ ข้อยกเว้น ประกาศ คำสั่งและหนังสือต่างๆ ที่เกี่ยวข้องแล้ว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

1. เห็นชอบแนวปฏิบัติฯ

2. หากเห็นชอบ ขอให้โปรดมอบ กม. แจ้งเวียนแนวปฏิบัติดังกล่าวให้ทุกหน่วยงาน
งานถือปฏิบัติโดยเคร่งครัดต่อไป

25 มี.ค.

นางสาวชลชญา คงสมมาตย์

24/3/2569 21:27:58

เรียน อธิการบดี

ตามที่ กม. ตรวจสอบว่า การเสนอร่างข้อบังคับ ระเบียบ และประกาศของ
หน่วยงาน ยังไม่เป็นไปตามขั้นตอนที่เหมาะสม 2 ลักษณะ ได้แก่

(1) เสนอเรื่องเข้าคณะกรรมการกฎหมายโดยตรง โดยไม่ผ่านคณะกรรมการ
บริหารมหาวิทยาลัย

(2) หน่วยงานเลขานุการของคณะกรรมการระดับนโยบาย มิได้นำเสนออธิการบดี
เพื่อสั่งการก่อนส่งเข้าคณะกรรมการกฎหมายส่งผลให้กระบวนการพิจารณา
ล่าช้า และขาด

ความเป็นมาตรฐานเดียวกัน

ทั้งนี้ เกิดปัญหาทำให้กระบวนการออกข้อบังคับ ระเบียบ และประกาศของ
มหาวิทยาลัย

เกิดความล่าช้า ขาดความเป็นระเบียบ และไม่เป็นมาตรฐานเดียวกัน

กม.จึงจัดทำแนวปฏิบัติและขั้นตอนการเสนอร่างกฎหมาย แยกเป็น 2 ประเภท
ได้แก่

1. เรื่องจากหน่วยงานภายใน (ผ่าน คกก.บริหารมหาวิทยาลัย และเสนอ
อธิการบดีก่อน)

2. เรื่องจากคณะกรรมการระดับนโยบาย (เสนออธิการบดีก่อนทุกกรณี)

จึงเพื่อโปรดพิจารณาแนวปฏิบัติดังกล่าวจะทำให้กระบวนการออกข้อบังคับ
ระเบียบ และประกาศ

เพื่อขอได้โปรดพิจารณา

1. เห็นชอบแนวปฏิบัติฯ

2. หากเห็นมอบหมาย กม. แจ้งเวียนแนวปฏิบัติดังกล่าวให้ทุกหน่วยงานถือปฏิบัติ
โดยเคร่งครัดต่อไป

นางสาวกคมน

นางสาวกคมน คงสมมาตย์

24/3/2569 18:19:39

เรียน ผู้อำนวยการกองกลาง

ด้วย พระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล พ.ศ. 2548 และพระราชบัญญัติ

การอุดมศึกษา พ.ศ. 2562 ได้บัญญัติให้สภามหาวิทยาลัยและอธิการบดีมีอำนาจออกข้อบังคับ

ระเบียบและประกาศในเรื่องต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการบริหารงานของมหาวิทยาลัยเพื่อใช้บังคับ

แก่บุคลากรและการดำเนินงานของ มทร.ตะวันออก

กม. ได้ตรวจสอบและพบว่าในทางปฏิบัติที่ผ่านมา หน่วยงานภายในมหาวิทยาลัยยังขาด

ความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับกระบวนการและขั้นตอนการเสนอร่างข้อบังคับ

ระเบียบและประกาศ

อันปรากฏให้เห็นใน 2 ลักษณะ กล่าวคือ

ลักษณะที่หนึ่ง หน่วยงานเสนอร่างข้อบังคับ ระเบียบ หรือประกาศเข้าสู่คณะกรรมการ

กรรมการกฎหมาย

และร่างข้อบังคับโดยตรง โดยยังมีได้ผ่านการกลั่นกรองจากคณะกรรมการ

บริหาร มทร.ตะวันออก ก่อน

ลักษณะที่สอง เมื่อคณะกรรมการที่สภามหาวิทยาลัยหรืออธิการบดีแต่งตั้งขึ้น

เพื่อทำหน้าที่

กำกับดูแลหรือบริหารงานในด้านใดด้านหนึ่งเป็นการเฉพาะ ไม่ว่าจะเป็นคณะกรรมการ

กรรมการ ก.บ.ม.

คณะกรรมการ ก.บ.ง. สภาวิชาการ หรือคณะกรรมการอื่นในทำนองเดียวกัน มี

มติในเรื่องใดแล้ว

หน่วยงานที่ทำหน้าที่เป็นฝ่ายเลขานุการของคณะกรรมการดังกล่าว กลับมิได้นำ

เสนออธิการบดี

เพื่อพิจารณาสั่งการก่อนที่จะส่งเรื่องเข้าสู่คณะกรรมการกฎหมายและร่างข้อ

บังคับ

พฤติการณ์ทั้งสองลักษณะดังกล่าวส่งผลให้กระบวนการออกข้อบังคับ ระเบียบ

และประกาศ

ของมหาวิทยาลัยเกิดความล่าช้า ขาดความเป็นระเบียบ และไม่เป็นมาตรฐาน

เดียวกัน ด้วยเหตุดังกล่าว

กม. ในฐานะหน่วยงานที่มีหน้าที่รับผิดชอบด้านการจัดการงานกฎหมายของ

มหาวิทยาลัย จึงเห็น

สมควรกำหนดแนวปฏิบัติและขั้นตอนการเสนอร่างข้อบังคับ ระเบียบ และ

ประกาศให้มีความชัดเจน

และเป็นมาตรฐานเดียวกัน เพื่อให้การดำเนินงานด้านร่างกฎหมายของมหาวิทยาลัยเป็นไปอย่างถูกต้อง

มีระเบียบ โปร่งใส และตรวจสอบได้ตามหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี

1. ประเภทของกฎหมาย ข้อบังคับ ระเบียบ และประกาศของมหาวิทยาลัย

เพื่อให้หน่วยงานภายในมหาวิทยาลัยเข้าใจขอบเขตของเรื่องที่ต้องผ่าน

กระบวนการพิจารณา

ของคณะกรรมการกฎหมายและร่างข้อบังคับ กม. ขอกำหนดประเภทของกฎหมายของ

มหาวิทยาลัยไว้ ดังนี้

1.1 ข้อบังคับมหาวิทยาลัย

1.2 ระเบียบมหาวิทยาลัย

1.3 ประกาศมหาวิทยาลัย

1.4 คำสั่งมหาวิทยาลัย

2. แนวปฏิบัติและขั้นตอนการเสนอร่างกฎหมาย

กม. ขอกำหนดแนวปฏิบัติและขั้นตอนการเสนอร่างข้อบังคับ ระเบียบ และ

ประกาศ ออกเป็น 2 ประเภท

ตามที่มาของเรื่อง ดังนี้

ประเภทที่ 1 เรื่องที่เสนอจากหน่วยงานภายในมหาวิทยาลัย ได้แก่ คณะ วิทยาลัย

สำนัก กอง ศูนย์

สถาบัน และหน่วยงานในกำกับของมหาวิทยาลัย ที่ประสงค์จะเสนอให้มีการออก

แก้ไขเพิ่มเติมหรือยกเลิก

ข้อบังคับ ระเบียบ หรือประกาศ ให้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การจัดทำเรื่องและกำหนดหลักการและเหตุผลในระดับหน่วยงาน

ขั้นตอนที่ 2 การเสนอเรื่องเข้าที่ประชุมคณะกรรมการบริหารมหาวิทยาลัยฯ เพื่อ

พิจารณารับหลักการ

ขั้นตอนที่ 3 การนำเสนออธิการบดีเพื่อพิจารณาสั่งการ

ประเภทที่ 2 เรื่องที่เสนอจากคณะกรรมการระดับนโยบายของมหาวิทยาลัย

ขั้นตอนที่ 1 การพิจารณาและมีมติของคณะกรรมการระดับนโยบาย

ขั้นตอนที่ 2 การเสนอเรื่องต่ออธิการบดีเพื่อพิจารณาสั่งการ

กม. จึงขอเสนอเพื่อโปรดพิจารณา

1. พิจารณาให้ความเห็นชอบแนวปฏิบัติและขั้นตอนการเสนอร่างกฎหมาย ข้อ

บังคับ ระเบียบ

และประกาศของ มทร.ตะวันออก ที่กำหนดข้างต้น

2. มอบหมายให้ กม. ดำเนินการแจ้งเวียนแนวปฏิบัติดังกล่าว ไปยังทุกหน่วยงาน

ภายในมหาวิทยาลัย

ได้แก่ คณะ วิทยาลัย สำนัก กอง ศูนย์ สถาบัน และหน่วยงานในกำกับของ

มหาวิทยาลัยทุกแห่ง เพื่อถือ

เป็นแนวปฏิบัติในการเสนอร่างข้อบังคับ ระเบียบ และประกาศของมหาวิทยาลัย

ต่อไป

เห็นควรเสนออธิการบดี เพื่อโปรดพิจารณา หากเห็นชอบ ตามข้อ 1 และโปรด

มอบ กม. ดำเนินการ

ตามข้อ 2 ต่อไป

นางสาวลัทธิกา ปรีดาวัลย์

23/3/2569 12:23:55

รายการเอกสารแนบ

.pdf

258 แนวปฏิบัติและขั้นตอนการเสนอร่างกฎหมาย.pdf

ผู้นำเข้าเอกสาร : นางสาวธีราพร คำแปล เพิ่มเมื่อ : 23/3/2569 16:08:52

ด่วนที่สุด

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ สำนักงานกฎหมาย งานบริหารงานทั่วไป โทร ๑๑๓๑ - ๒

ที่ อว ๐๖๕๑.๑๑๕(๑)/๒๕๘

วันที่ ๒๓ มีนาคม ๒๕๖๘

เรื่อง โปรดพิจารณาเห็นชอบแนวปฏิบัติและขั้นตอนการเสนอร่างกฎหมาย ข้อบังคับ ระเบียบ และประกาศของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลตะวันออก

เรียน อธิการบดีมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลตะวันออก

ต้นเรื่อง

ด้วยพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล พ.ศ. ๒๕๔๘ และพระราชบัญญัติการอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๒ ได้บัญญัติให้สภามหาวิทยาลัยและอธิการบดีมีอำนาจออกข้อบังคับ ระเบียบ และประกาศในเรื่องต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการบริหารงานของมหาวิทยาลัย เพื่อใช้บังคับแก่บุคลากร และการดำเนินงานของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลตะวันออก

ข้อเท็จจริง

สำนักงานกฎหมายได้ตรวจสอบและพบว่าในทางปฏิบัติที่ผ่านมา หน่วยงานภายในมหาวิทยาลัยยังขาดความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับกระบวนการและขั้นตอนการเสนอร่างข้อบังคับ ระเบียบ และประกาศ อันปรากฏให้เห็นใน ๒ ลักษณะ กล่าวคือ

ลักษณะที่หนึ่ง หน่วยงานเสนอร่างข้อบังคับ ระเบียบ หรือประกาศเข้าสู่คณะกรรมการกฎหมายและร่างข้อบังคับโดยตรง โดยยังมีได้ผ่านการกลั่นกรองจากคณะกรรมการบริหารมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลตะวันออกก่อน

ลักษณะที่สอง เมื่อคณะกรรมการที่สภามหาวิทยาลัยหรืออธิการบดีแต่งตั้งขึ้นเพื่อทำหน้าที่กำกับดูแลหรือบริหารงานในด้านใดด้านหนึ่งเป็นการเฉพาะ ไม่ว่าจะเป็นคณะกรรมการบริหารงานบุคคล ประจำมหาวิทยาลัย คณะกรรมการการเงินและทรัพย์สินประจำมหาวิทยาลัย สภาวิชาการ หรือคณะกรรมการอื่นในทำนองเดียวกัน มีมติในเรื่องใดแล้ว หน่วยงานที่ทำหน้าที่เป็นฝ่ายเลขานุการของคณะกรรมการดังกล่าว กลับมิได้นำเสนออธิการบดีเพื่อพิจารณาสั่งการก่อนที่จะส่งเรื่องเข้าสู่คณะกรรมการกฎหมายและร่างข้อบังคับ

พฤติกรรมทั้งสองลักษณะดังกล่าวส่งผลให้กระบวนการออกข้อบังคับ ระเบียบ และประกาศของมหาวิทยาลัยเกิดความล่าช้า ขาดความเป็นระเบียบ และไม่เป็นมาตรฐานเดียวกัน ด้วยเหตุดังกล่าว สำนักงานกฎหมายในฐานะหน่วยงานที่มีหน้าที่รับผิดชอบด้านการจัดการงานกฎหมายของมหาวิทยาลัย จึงเห็นสมควรกำหนดแนวปฏิบัติและขั้นตอนการเสนอร่างข้อบังคับ ระเบียบ และประกาศให้มีความชัดเจน และเป็นมาตรฐานเดียวกัน เพื่อให้การดำเนินงานด้านร่างกฎหมายของมหาวิทยาลัยเป็นไปอย่างถูกต้อง มีระเบียบ โปร่งใส และตรวจสอบได้ตามหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี

๑. ประเภทของกฎหมาย ข้อบังคับ ระเบียบ และประกาศของมหาวิทยาลัย

เพื่อให้หน่วยงานภายในมหาวิทยาลัยเข้าใจขอบเขตของเรื่องที่ต้องผ่านกระบวนการพิจารณาของคณะกรรมการกฎหมายและร่างข้อบังคับ สำนักงานกฎหมายขอกำหนดประเภทของกฎหมายของมหาวิทยาลัยไว้ ดังนี้

๑.๑ ข้อบังคับมหาวิทยาลัย หมายความว่า บทบัญญัติที่ออกโดยสภามหาวิทยาลัยตามอำนาจที่กำหนดในพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล พ.ศ. ๒๕๔๘ เพื่อกำหนดหลักเกณฑ์ในการบริหารงานของมหาวิทยาลัยในระดับสูงสุด เช่น ข้อบังคับว่าด้วยการบริหารงานบุคคล ข้อบังคับว่าด้วยการจัดการศึกษา หรือข้อบังคับว่าด้วยการเงินและทรัพย์สิน เป็นต้น ทั้งนี้ การออกข้อบังคับต้องได้รับความเห็นชอบจากสภามหาวิทยาลัย และนายกสภามหาวิทยาลัยเป็นผู้ลงนาม

๑.๒ ระเบียบมหาวิทยาลัย หมายความว่า บทบัญญัติที่ออกโดยอธิการบดีหรือสภามหาวิทยาลัย เพื่อกำหนดหลักเกณฑ์และแนวทางปฏิบัติในรายละเอียดอันเกี่ยวกับการดำเนินงานภายในมหาวิทยาลัย ให้สอดคล้องกับข้อบังคับที่ใช้บังคับอยู่

๑.๓ ประกาศมหาวิทยาลัย หมายความว่า บทบัญญัติที่ออกโดยอธิการบดีหรือสภามหาวิทยาลัย เพื่อกำหนดหลักเกณฑ์หรือแจ้งแนวทางการปฏิบัติในเรื่องใดเรื่องหนึ่งเป็นการเฉพาะ ทั้งนี้ ประกาศบางเรื่องกฎหมายหรือข้อบังคับกำหนดให้ต้องได้รับความเห็นชอบจากสภามหาวิทยาลัยก่อน แม้อธิการบดีจะเป็นผู้ลงนามก็ตาม

๑.๔ คำสั่งมหาวิทยาลัย หมายถึง คำสั่งที่ออกโดยอธิการบดีในฐานะผู้บังคับบัญชาสูงสุดหรือในฐานะผู้มีอำนาจตามกฎหมาย เพื่อสั่งการในเรื่องใดเรื่องหนึ่งเป็นการเฉพาะ เช่น การแต่งตั้งบุคคลหรือคณะกรรมการ การมอบอำนาจ หรือการดำเนินการอื่นใดตามที่กฎหมายกำหนด

๒. แนวปฏิบัติและขั้นตอนการเสนอร่างกฎหมาย

สำนักงานกฎหมายขอกำหนดแนวปฏิบัติและขั้นตอนการเสนอร่างข้อบังคับ ระเบียบ และประกาศออกเป็น ๒ ประเภท ตามที่มาของเรื่อง ดังนี้

ประเภทที่ ๑ เรื่องที่เสนอจากหน่วยงานภายในมหาวิทยาลัย ได้แก่ คณะ วิทยาลัย สำนัก กอง ศูนย์ สถาบัน และหน่วยงานในกำกับของมหาวิทยาลัย ที่ประสงค์จะเสนอให้มีการออก แก้ไขเพิ่มเติม หรือยกเลิกข้อบังคับ ระเบียบ หรือประกาศ ให้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ ๑ การจัดทำเรื่องและกำหนดหลักการและเหตุผลในระดับหน่วยงาน

ให้หน่วยงานเจ้าของเรื่องดำเนินการศึกษาและรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้อง เพื่อกำหนดหลักการ เหตุผล และความจำเป็นในการออก แก้ไขเพิ่มเติม หรือยกเลิกข้อบังคับ ระเบียบ หรือประกาศนั้น รวมทั้งดำเนินการยกร่างเบื้องต้นเพื่อประกอบการพิจารณา และจัดทำเอกสารประกอบการเสนอเรื่องให้ครบถ้วน อันได้แก่

- (๑) บันทึกข้อความนำเสนอ
- (๒) บันทึกหลักการและเหตุผล
- (๓) ร่างข้อบังคับ ระเบียบ หรือประกาศ (ฉบับเบื้องต้น)
- (๔) บทบัญญัติของกฎหมายแม่บทที่เกี่ยวข้อง

เมื่อดำเนินการดังกล่าวแล้วเสร็จ ให้หัวหน้าหน่วยงานพิจารณาตรวจสอบความถูกต้อง และความจำเป็นของเรื่อง หากเห็นชอบให้ลงนามในบันทึกข้อความนำเสนอ และส่งเรื่องพร้อมเอกสารประกอบทั้งหมดไปยังสำนักงานกฎหมาย เพื่อตรวจสอบความครบถ้วนของเอกสารและให้ความเห็นเบื้องต้นทางกฎหมาย ก่อนบรรจุเรื่องเป็นวาระการประชุมคณะกรรมการบริหารมหาวิทยาลัยในลำดับต่อไป

ขั้นตอนที่ ๒ การเสนอเรื่องเข้าที่ประชุมคณะกรรมการบริหารมหาวิทยาลัยฯ เพื่อพิจารณา
รับหลักการ

ให้หน่วยงานเจ้าของเรื่องส่งเรื่องพร้อมเอกสารประกอบทั้งหมดไปยังสำนักงานอธิการบดี
เพื่อตรวจสอบความครบถ้วนของเอกสารและบรรจุเป็นวาระการประชุมคณะกรรมการบริหารมหาวิทยาลัย

ในการประชุมคณะกรรมการบริหารมหาวิทยาลัย ให้หน่วยงานเจ้าของเรื่องจัดให้มีผู้แทน
ที่มีความรู้ความเข้าใจในเรื่องนั้นเข้าร่วมประชุมเพื่อชี้แจงและตอบข้อซักถาม คณะกรรมการบริหาร
มหาวิทยาลัยจะพิจารณากลับกรองความจำเป็น ความเหมาะสม และหลักการของร่างดังกล่าว
หากคณะกรรมการมีมติเห็นชอบในหลักการ ให้สำนักงานอธิการบดีในฐานะฝ่ายเลขานุการของคณะ
กรรมการบริหารมหาวิทยาลัยจัดทำรายงานการประชุมและสรุปมติ แจ้งให้หน่วยงานเจ้าของเรื่องทราบ
เพื่อดำเนินการเสนอเรื่องต่ออธิการบดีตามขั้นตอนที่ ๓ ต่อไป หากคณะกรรมการมีมติไม่เห็นชอบหรือให้แก้ไข
เพิ่มเติม ให้หน่วยงานเจ้าของเรื่องดำเนินการปรับปรุงแก้ไขให้ครบถ้วนตามความเห็นของคณะกรรมการ
และดำเนินการใหม่ตั้งแต่ขั้นตอนที่ ๑

ขั้นตอนที่ ๓ การนำเสนออธิการบดีเพื่อพิจารณาสั่งการ

เมื่อคณะกรรมการบริหารมหาวิทยาลัยมีมติเห็นชอบในหลักการแล้ว ให้หน่วยงานเจ้าของ
เรื่องจัดทำบันทึกข้อความพร้อมแนบร่างข้อบังคับ ระเบียบ หรือประกาศ และเอกสารที่เกี่ยวข้องทั้งหมด
เสนอต่ออธิการบดีเพื่อพิจารณาสั่งการ อธิการบดีจะพิจารณาตรวจสอบหลักการและเหตุผลของร่างดังกล่าว
หากเห็นชอบจะมีคำสั่งให้สำนักงานกฎหมายในฐานะฝ่ายเลขานุการของคณะกรรมการกฎหมาย
และร่างข้อบังคับดำเนินการบรรจุเรื่องเข้าสู่ที่ประชุมคณะกรรมการกฎหมายและร่างข้อบังคับต่อไป

ประเภทที่ ๒ เรื่องที่เสนอจากคณะกรรมการระดับนโยบายของมหาวิทยาลัย

ได้แก่ เรื่องที่มีที่มาจากคณะกรรมการที่สภามหาวิทยาลัยหรืออธิการบดีแต่งตั้งขึ้น
เพื่อทำหน้าที่กำกับดูแลหรือบริหารงานในด้านใดด้านหนึ่งเป็นการเฉพาะ ไม่ว่าจะเป็นคณะกรรมการ
บริหารงานบุคคลประจำมหาวิทยาลัย คณะกรรมการการเงินและทรัพย์สินประจำมหาวิทยาลัย สภาวิชาการ
หรือคณะกรรมการอื่นในทำนองเดียวกัน ให้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ ๑ การพิจารณาและมีมติของคณะกรรมการระดับนโยบาย

ให้คณะกรรมการระดับนโยบายแต่ละคณะดำเนินการพิจารณาร่างข้อบังคับ ระเบียบ
หรือประกาศในขอบเขตอำนาจหน้าที่ของตน ซึ่งอาจเริ่มต้นจากการเสนอเรื่องของคณะกรรมการเองหรือจาก
การรับเรื่องที่หน่วยงานภายในเสนอผ่านมาตามสายงานก็ได้

เมื่อที่ประชุมได้พิจารณาและมีมติเห็นชอบในหลักการแล้ว ให้หน่วยงานที่ทำหน้าที่เป็นฝ่าย
เลขานุการของคณะกรรมการนั้นจัดทำรายงานการประชุมพร้อมสรุปมติอย่างชัดเจน และจัดเตรียมร่าง
ข้อบังคับ ระเบียบ หรือประกาศพร้อมเอกสารที่เกี่ยวข้องให้ครบถ้วน เพื่อนำเสนออธิการบดีในลำดับต่อไป

ขั้นตอนที่ ๒ การเสนอเรื่องต่ออธิการบดีเพื่อพิจารณาสั่งการ

เมื่อคณะกรรมการระดับนโยบายมีมติเห็นชอบในหลักการแล้ว ให้หน่วยงานที่ทำหน้าที่เป็น
ฝ่ายเลขานุการของคณะกรรมการนั้นจัดทำบันทึกข้อความพร้อมแนบร่างข้อบังคับ ระเบียบ หรือประกาศ
และเอกสารที่เกี่ยวข้องทั้งหมด เสนอต่ออธิการบดีเพื่อพิจารณาสั่งการ โดยอธิการบดีจะพิจารณาตรวจสอบ
หลักการและเหตุผลของร่างดังกล่าว หากเห็นชอบจะมีคำสั่งให้สำนักงานกฎหมายในฐานะฝ่ายเลขานุการ
ของคณะกรรมการกฎหมายและร่างข้อบังคับดำเนินการบรรจุเรื่องเข้าสู่ที่ประชุมคณะกรรมการกฎหมายและ
ร่างข้อบังคับต่อไป

ทั้งนี้ เมื่อคณะกรรมการระดับนโยบายมีมติเห็นชอบในหลักการแล้ว ให้ถือว่าเรื่องนั้นได้ผ่านการกลั่นกรองและรับหลักการในระดับคณะกรรมการผู้เชี่ยวชาญเป็นที่เรียบร้อยแล้ว จึงไม่จำเป็นต้องนำเสนอเรื่องต่อที่ประชุมคณะกรรมการบริหารมหาวิทยาลัยซ้ำอีก อย่างไรก็ตาม อธิการบดีในฐานะผู้บริหารสูงสุดของมหาวิทยาลัยยังคงมีดุลพินิจในการพิจารณาสั่งให้ดำเนินการต่อหรือให้ทบทวนเรื่องใดก็ได้ตามที่เห็นสมควร

ข้อพิจารณา

สำนักงานกฎหมายพิจารณาแล้วเห็นว่า แนวปฏิบัติและขั้นตอนการเสนอร่างข้อบังคับระเบียบ และประกาศตามที่กำหนดข้างต้น มีความเหมาะสมและสอดคล้องกับหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี อันจะเป็นประโยชน์ต่อการดำเนินงานด้านนิติการของมหาวิทยาลัยให้เป็นไปอย่างมีระเบียบ โปร่งใส และตรวจสอบได้ รวมทั้งช่วยลดความล่าช้าและความคลาดเคลื่อนในกระบวนการออกข้อบังคับ ระเบียบ และประกาศของมหาวิทยาลัยที่เคยเกิดขึ้นในทางปฏิบัติที่ผ่านมา

ข้อเสนอ

สำนักงานกฎหมายจึงขอเสนอให้ท่านอธิการบดีโปรดพิจารณาให้ความเห็นชอบแนวปฏิบัติที่กำหนดข้างต้น และมอบหมายให้สำนักงานกฎหมายดำเนินการแจ้งเวียนแนวปฏิบัติดังกล่าวไปยังทุกหน่วยงานภายในมหาวิทยาลัย ได้แก่ คณะ วิทยาลัย สำนัก กอง ศูนย์ สถาบัน และหน่วยงานในกำกับของมหาวิทยาลัยทุกแห่ง เพื่อถือเป็นแนวปฏิบัติในการเสนอร่างข้อบังคับ ระเบียบ และประกาศของมหาวิทยาลัยต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

(นายธีราช บัวรอด)

นิติกร ปฏิบัติการ รักษาการแทน

ผู้อำนวยการสำนักงานกฎหมาย